

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

॥ ఆచార్యద్వాత్రింశత్ ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ ఆచార్యద్వాత్రింశత్ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీకోశం జ్ఞానముద్రాం కరసరసిజయోర్భిభ్రదత్యంతరుచ్యా
తిష్ఠన్ పద్మాసనే యస్య నలినతులసీమాలికో వేంకటేశః ।
వేదాంతాచార్యవర్యః కవికథకఘటాకేసరీ సర్వతంత్ర
స్వాతంత్ర్య శ్రీమదాత్మా సకరుణనయనస్సన్నిధత్తాం సదా మే ॥ 1 ॥

మానార్హం మహతాం మలీమసథియాం వైదేశికాం దేశికం
వందేఽహం సతతం యదీయమతులం శ్రీమానితీమం మనుం ।
పూర్వాచార్యకృతీః కలౌ భువి నృణాం బ్రూహితి సంపృచ్ఛతే
రాజ్ఞే శ్రీశ ఉపాదిశద్వృషగిరౌ శ్రేయః ప్రదోఽసావతి ॥ 2 ॥

వేంకం వేదశిరోగురోః పదయుగాంభోజం సదా భావయే
నిస్సౌహిత్యసుధాత్మకం విమలధీసందాయకం జ్ఞానినాం ।
యల్లాభార్థమనంతసూరిమతులం స్వప్నే వృషాద్రీశ్వరో
వైశ్వామిత్రజమాజుహావ సరమో ఘంటాప్రదానోత్సుకః ॥ 3 ॥

కంజస్యాంఘ్రియుగస్య పత్రసమతాం ప్రాప్తాంగులీనాం తతిః
శ్రీ వేదాంతగురూత్తమస్య సతతం చిత్తే లసేన్మామకే ।
యం లబ్ధం వృషభూమిభృత్పతిహారేః ఘంటామయం ప్రాపితా
గర్భం ద్వాదశభిర్భార జననీ తోతా శుభైర్థాయనైః ॥ 4 ॥

టంకం యద్వృజినోపలస్య నిగమాంతార్యస్య పాదాంబుజం
వజ్రచ్ఛత్రరథధ్వజామృతఘటాద్యామండితం భావయే ।

యో వర్షే విభవే నభస్య ఉదితః కాంచ్యాం శుభే విష్ణుభే
 భ్రాజత్యస్మదభీష్టదో వృషగిరిశ్రీశస్య తీర్థోత్సవే || 5 ||

నాథోఽహం కవివాదికేసరిగురోర్జ్జంఘాయుగం శ్రేయసో
 గత్యై శ్రీశకలాచికేషుధివర శ్రీకాహలీసన్నిభం |
 యో రామానుజసూదపౌత్రదుహితుస్సూనురభవత్యదుభతః
 శ్రీరామానుజవాదిహంసజలభృన్నామ్నో గురోస్స స్వసుః || 6 ||

థాభాకాంతిమురోజవిభ్రమనిభం జానుద్వయం సంస్మరా-
 మ్యాత్మజ్ఞానదదర్పణం పదజషామామ్నాయచూడాగురోః |
 యో బాలోఽపి స మాతులో వరదగుర్వాఖ్యస్య మోదావహో
 జ్ఞానాత్తేన తతో వ్యలోకి కృపయా సాశీర్వచోఽనుగ్రహం || 7 ||

ఆర్యో వేదశిరోగురోస్సనియమోహల్యారుద్వయం సంస్తువ-
 న్నాస్యస శ్రీకుశలాభిషేచనకృతస్తద్ధస్తినో హస్తభం |
 యః పిత్రా కృతజాతకర్మముఖసత్కర్మోపనీతస్తథా
 సాంగాధ్యాయ ఉపావహత్స దయితాం ప్రాపాథ కామాన్ స్వకాన్ || 8 ||

కల్యాణం స్మరణాద్దీశేన్మమ కటిదేశస్త్రయామస్తకా-
 చార్యస్యామలకోమలాద్దిరుచిరః శ్రీవాససా వేష్టితః |
 వింశత్యబ్ద ఉపాగమత్తు నిఖిలా విద్యాస్సకాశాద్గురోః
 వేదాంతాన్నిజమాతులస్య నిఖిలాన్ యోఽయం రహస్యాన్యపి || 9 ||

విశ్వాసం దిశతాన్మహాంతమిహ మే వేదాంతసూరేః కటి-
 దేశస్యోపరిభాగ ఇందుధవలస్వాదూత్తరీయోజ్జ్వలః |
 యః కాంచ్యాం కమలాపతిం చ వరదం సంసేవ్య నిత్యం స్తవాన్
 శిష్యేభ్యోఽభిమతప్రదో వ్యతనుత ప్రీత్యా లసద్దర్శనః || 10 ||

తారార్థం విశదీకరోతు నిగమాంతార్యస్య నాభిః పయో-
 ధేరావర్తనమద్యుతిర్భుజగరాట్ప్రీపత్తనే వీశితుః |

కారుణ్యాప్తహయాననస్సురపతేరాజ్ఞావశాద్యః స్తుతీః

పంచాశత్ ప్రభృతీరపీతరనుత్తిర్దుర్వాదిహంతాఽకరోత్ || 11 ||

కిం తస్యోదరబంధనో మమ ధియస్సద్గోచరో రాజతే

సత్రైకాలికబుద్ధిసూచకవలిశ్రేణ్యా తతో నిర్గతః |

స్తుత్వా గోపపురీపతిం చ వరదం దీపప్రకాశాదికాన్

పంచాశత్ ప్రముఖాన్ ప్రబంధనికరానన్యాంశ్చ యో నిర్మమే || 12 ||

కర్తవ్యం విమలం కరోతు కరుణామావర్షతస్తస్య మ-

య్యామ్నాయాంతగురోర్మనః ప్రపదనే మూర్ధాభిషిక్తం బుధైః |

యః కౌబేరదిశం ప్రపద్య ఘటికాద్రీశం స్తువన్ వేంకట-

ఞ్మాభృచ్ఛీ శమథాభిగమ్య కరుణాస్తోత్రం శతం చాకరోత్ || 13 ||

కేచిచ్ఛీశకృపాం పరే తు జగదుర్జ్ఞానం నిదానం గతే-

రామ్నాయాంతగురోర్వయం తు సుకృపాం చేతోఽర్థయామోఽనిశం |

యోఽసాపుత్తరదేశభాసురహరీన్నాథాన్నిషేవ్యాదరాత్

విద్యారణ్యమథాజయత్తృణవసుః కాంచీప్రదేశే పునః || 14 ||

సంతోషం ప్రదదాతు మేఽస్య సదురో వైరాగ్యమార్గే సదా-

బ్జాక్ష శ్రీ తులసీపవిత్ర విలసన్మాలాభిరామోదరం |

శ్రీరంగే పరవాదిశాస్తివిధయే నేనేశితా శాసనం

దత్త్వా స ప్రజిఘాయ యస్య నికటే కైశ్చిదుబ్ధైః ప్రార్థితః || 15 ||

రీణత్వం నియమే హతాం మదుచితే శ్రీశంఖచక్రే గురోః

బాహ్వోర్మూలసుచిహ్నితే శ్రుతిశిరశ్చూడార్యనామ్నశ్శుభే |

యః శ్రీరంగనిధేర్విధాయ నితరాం శ్రీమంగలాశాసనం

భట్టార్యక్రమతోఽన్యవాదిన మథో జిత్వా తథా నిర్మమే || 16 ||

వేదాంతం విశదీకరోతు మమ తద్వ్యాఖ్యానముద్రాకరః
 ప్రజ్ఞాస్వర్దుమపల్లవః శ్రితసుధీవర్గే ఘటియంత్రభః |
 యో ద్రాగీశత ఆగమాంతగురుతామాగాదుపన్యస్య యో
 రంగేశాద్రమయా చ తాం నిఖిలసత్తంత్రస్వతంత్రాభిధాం || 17 ||

దామ్నో మోచయతాద్భవాత్సపది మాం శ్రుత్యంతసూరేః కరః
 ప్రజ్ఞావారిధివిద్రుమారుణపుణిస్సత్పస్తకో యః పురా |
 అస్తోకాహవకృష్ణమిశ్రమజయత్సంకల్పసూర్యోదయాత్
 త్రింశద్వారవితీర్ణభాష్యమదదాత్కావ్యాంజయడ్డిణిడిమాన్ || 18 ||

తాంతం మామరిభిస్సదాక్షనివహైరాశ్వాసయేత్ స్వోక్తిభిః
 తత్కంతశ్శరణాగతం విమలసచ్ఛంఖచ్ఛవిరాభసురః |
 యస్సంసేవ్య చ దాక్షిణాత్యభగవద్గేహాన్చతద్వేషిణం
 చోల శ్రీరమణాన్ గతోఽగమదథో కాంచీం దదత్సద్ధికాం || 19 ||

చారిత్రం విమలం దదాతు మమ తద్వక్త్రం సరోజోపమం
 రమ్యాక్షి శ్రుతినాసికాస్మితలసత్సభూర్ధ్వపుండ్రాదికం |
 యః కల్యంతు నరేంద్రగర్వశమనః శ్రీ వేంకటాద్రీశ్వరం
 సంసేవ్యాథ విచిత్రవాజివదనః శ్రీరంగమాగాత్పునః || 20 ||

యత్యుత్తంసమతేఽద్య మాం తదధరస్సమ్యక్ ప్రతిష్ఠాపయేత్
 బింబాదేరధరత్వదో ద్వయమనోరుచ్ఛారణాత్సంస్ఫురన్ |
 తత్తద్దేశనివాసినామభిమత్తైర్గ్రంథైర్ముదం యోఽదిశత్
 నిత్యాచారపరోఽకరోద్వరగురూన్ హస్తీశముఖ్యాన్ సతః || 21 ||

వర్గే మాం దురితస్య హింసనకృతో ముహ్యంతమాశ్వాసయేత్
 తన్నా సాశ్వసితైస్సరోజసురభిశ్చాంపేయసూనాకృతిః |
 బిభ్రద్వైష్ణవపాదుకాం త్వనఘధీర్యో హస్తినాథాజ్ఞయా
 ప్రాప శ్రీవరదాహ్వాయం నశనభోరోహిణ్యుడూత్థం సుతం || 22 ||

యోఽశ్వాధ్యక్షముఖో హరిః పితృదినే విఘ్నావహే సేవితః
 పుత్రాయాఖిలశాస్త్రదో హరిదినే ప్రత్యక్షపద్మాపతిః |
 సద్రక్షారచితేక్షణైరధరితాంభోజైః కటాక్షైరసౌ
 మన్నిత్యాభయసూచకైః ప్రమదదైరార్ద్రీకరోత్పద్య మాం || 23 ||

మేయం సమ్యగిదం తనోతు మమ తన్నేత్రాంబుజం మాధవ-
 స్నిగ్ధం స్వాయతమర్థినామభిమతే బద్ధాదరం సత్కృపం |
 యో రాత్రౌ కృతపాదుకాదశశతో రంగేశకారుణ్యతః
 ప్రాపత్సత్కవివాదిపంచముఖతాం తం ప్రార్థ్య నిశ్శాత్రవం || 24 ||

సంగం పాపనివర్తకం నియమయేత్తద్భూయిగం మాం సతాం
 సచ్ఛాయం సుమతిప్రియస్య ధనుషః స్వీయో రహస్యాదికృత్ |
 వ్యాఖ్యాకృచ్ఛతకోపముఖ్యవచసాం సర్వజ్ఞసింహాయ స-
 ద్రాజ్ఞే తత్త్వహితా త్మకాని రచయన్సూక్తాని యః ప్రాహిణోత్ || 25 ||

నిత్యం తచ్ఛ్రీవణద్వయం నిజమనుం జ్ఞానాభివృద్ధిప్రదం
 మజ్జప్తం సతతం శృణోతు మధురం శ్యాద్యక్షరజ్ఞాపితం |
 యో రంగాద్ధురి శక్తిమంగళగతః శ్రీలక్ష్మణోపద్రవాత్
 దుర్వర్ణస్య నతస్య తస్య శుచితాకృత్తిర్థతోఽదాత్సుతం || 26 ||

ధత్తాం వైష్ణవసంపదం మయి తరాం పుణ్యం లలాటం గురో-
 రష్టమ్యర్థసువర్ణచంద్రధవళాకారోర్ధ్వపుండ్రోజ్జ్వలం |
 సేవార్థానుగతోఽథ రంగనగరే వీతే తులుష్కేస్సుతౌ
 టీకాం తస్య సుదర్శనార్యవచసా యః ప్రాప పూర్వస్థితం || 27 ||

తాం చూడాం కవివాదికేసరిగురోర్ధ్యాయామి కేశైర్వృతాం
 వక్త్రాంభోజధువ్రతైరివ హరేర్మూర్త్యైః కటాక్షైరివ |
 నత్వా యాదవగిర్యధీశమపి తం నుత్వా నిజస్థానగో
 యో ధన్యావకరోత్సుదర్శనసుతౌ చోక్త్యాఽభయార్థస్తు తిం || 28 ||

సమ్యగ్ద్వాదశభిస్సుధాంశుధవశైరుచ్ఛర్ధ్వపుండ్రైర్లసన్

భాతాన్మే హృది వేదమస్తకగురుర్యజ్ఞోపవీతోజ్జ్వలః |

రంగేశం కురుకాధిపం వృషగిరౌ స్థాస్నుం చ యం గోపణా

చార్యప్రాప్తితమాత్తసన్నిధిమథ శ్రుత్వాఽఽప రంగం స్వకైః || 29 ||

దాసం మామభివీక్ష్య భూరి కృపయా సంతాప దుఃఖచ్ఛిదా

పాపౌఘాద్వినివర్తయేత్స మతిదః శ్రీ వేంకటేశో గురుః |

అజ్ఞాతం మతిమానినాం ప్రణమతాం జ్ఞాతం రహస్యత్రయీ-

సారాఖ్యం నిజనిర్మితం మయి పరం బ్రహ్మాద్య సూల్లాసయేత్ || 30 ||

హృద్యం స్తోత్రమిదం విధాయ నిగమాంతార్యస్సదంగీకరో-

త్వానప్రమానితరాంశ్చ లక్ష్మణముఖాన్ రక్షన్ కటాక్షైస్తథా |

యస్సౌమ్యోర్జగపూర్ణిమాతిథివరే శ్రీదివ్యపర్యంకికా-

మారుహ్యోవతి చిత్తగః ప్రణమతోఽద్యారాచ్ఛత్మనా చావనౌ || 31 ||

దివ్యం యత్ప్రొక్తదీపం దధురథ చ దదుర్భ్రహ్మాతంత్ర స్వతంత్రా-

చార్యాద్యా యత్సుతోఽపి ప్రబలతరమతీన్ ద్రిక్షు జిత్వా కుబుద్ధీన్ |

కాంచ్యాం యం ఫాల్గునేఽగాజ్జయశరది తిథౌ కృష్ణసప్తమ్యుపేతే

సోఽయం వేదాంతసూరిర్జయతు దిశి దిశి భ్రాజదాత్మీయలక్ష్మీః || 32 ||

|| ఇతి ఆచార్యద్వాత్రింశత్ సంపూర్ణా ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః ||